

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W Imię Boże! Rok założenia 1294 Wydanie tańsze Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze, poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1812 Grudziądz, Droga Łąkowa

Założyciel Wiktor Kulerski

P.K.O. Poznań nr. 200420

Wszyscy chłopci na obchód „Czynu Chłopskiego“!

Zamach na marsz. Woroszyłowa?

Według nadeszłych z Moskwy wiadomości miano dokonać na marszałka Woroszyłowa zamachu w następujących okolicznościach:

W dniu 14 lipca br. komisarz obrony narodowej marszałek Woroszyłow udał się na czele delegacji specjalistów wojskowych do miasta Tula celem przeprowadzenia inspekcji w tamtejszej fabryce broni. Pociąg przybył o godzinie 10-tej wiecz. do Tuły. Na dworcu nastąpiło powitanie Woroszyłowa przez delegację robotników fabryki oraz przedstawicieli armii. W czasie rozmowy marszałek Woroszyłow z delegacją miał nagle strzelać rewolwerowy, od którego Woroszyłow miał zostać rany w lewą biodro. Po udzieleniu pierwszej pomocy, Woroszyłow miano przewieźć następnego dnia samolotem do Moskwy.

Według tych wiadomości życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo, jednakowoż od czasu wypadku, kontaktu

je się Woroszyłow jedynie z najbliższą rodziną i paroma wyższymi urzędnikami z Komisarjatu Obrony Narodowej.

Władze starają się w tej sprawie utrzymać tajemnicę, prowadzą bowiem wśród garnizonu miasta Tuły i Moskwy oraz robotników fabryki w Tule liczne aresztowania. Do tej pory, jak twierdzą nie zaarrestowano właściwych sprawców zamachu.

CHŁOPI!

Nadchodzi dzień 15 sierpnia. Pamiętny to dzień. Rocznicą zwycięstwa nad bolszewikami w roku 1920.

Obchodzimy corocznie ten dzień uroczystością jako wielki

Dzień Czynu Chłopskiego.

W tym dniu bowiem chłopci polscy w braterskim wysiłku z robotnikami i innymi warstwami społecznymi przelamali napór wschodnich najeźdźców, usiłujących w pożodze światowej rewolucji bolszewickiej utopić resztki wolności ludzkiej, a na jej miejscu zaszczerpieć doktrynę komunistyczną.

Wiadomo czym dla Polski i dla Europy było to zwycięstwo. Zdecydowało ono o niepodległości naszego Państwa i jego granicach, odparto zbrojny pochód bolszewizmu na Zachód.

Czynu tego wiekopomnego dokonał w wielkim bohaterskim parwywie naród cały — dokonała go armia polska, której obrzymią **większość stanowili chłopci.**

Słusznie więc obchód rocznicy tego zwycięstwa nazywamy

Obchodem Czynu Chłopskiego.

Wezwał ich do spełnienia tego Czynu Rząd Obrony Narodowej z chłopem — Wincentym Witosem na czele.

Bohaterski wysiłek armii i praca tego rządu opartego o zaufanie najliczniejszych warstw narodu, umożliwiły rozbięcie wrogiego najazdu.

CHŁOPI! Zwycięstwo sierpniowe z roku 1920 nazywamy Czynem Chłopskim, gdyż masowy wysiłek chłopów był fundamentem tegoż zwycięstwa.

Deklarując gotowość strzeżenia naszych granic, musimy jednak z doświadczeń r. 1920 dalsze wyciągać przykazania

Ci co — **bronią i żywią**, mają również prawo do współgospodarzenia krajem w każdym czasie.

Bezpieczeństwo — rozwój i gospodarka państwa musi się zawsze opierać o jak najszerze warstwy ludu.

CHŁOPI! Świącąc rocznicę Czynu Chłopskiego, oddamy hołd poległym — uczcimy bohaterów, ale równocześnie gromkim głosem zawołamy —

Współgospodarzami Polski być chcemy!

Niech w dniu 15 sierpnia nikogo z Was na uroczystości „Czynu Chłopskiego“ nie brakuje.

Zamanifestujemy wszyscy — młodzi — starzy — kobiety — mężczyźni — naszą wolę.

Chcemy bronić — żywić, ale i współgospodarzyć w naszej kochanej Polsce. Pokażmy w dniu 15 sierpnia siłę i potęgę chłopską.

Staliśmy wszyscy w tym dniu pod zielonymi sztandarami.

STRONNICTWO LUDOWE.

Z ostatniej chwili

JAPONCZYCY GROMADZĄ WOJSKA.

Szanghaj (ATE) 10. 8. Do Pekinu zaczęły ostatnio napływać bardzo znaczne posiłki japońskie, przybyły trzynowe oddziały japońskie, każdy złożony ze wszystkich rodzajów broni. Część wojska pozostaje w mieście, część zaś kieruje się na południe i północno-zachód, na drogę kałgańską. Mieszkańcy Pekinu spodziewają się starcia tych

wadziałów z siłami chińskimi, nadciągającymi z Sujuan.

STAN WYJĄTKOWY NA ŁÓTWIE PRZEDŁUŻONY.

Ryga (ATE) 10. 8. Rada ministrów na posiedzeniu dnia 29 lipca r. postanowiła przedłużyć istniejący na Łotwie od 15 maja 1934 r. stan wyjątkowy na dalsze 6 miesięcy, t. p. do 15 lutego 1938.

Do wszystkiego można się przyzwyczaić

Kilkadziesiąt lat temu, w mojej wsi rodzinnej, jeden z gospodarzy wydarł drugiemu gospodarstwo drogą procesu sądowego.

Ludzie wrzeli z oburzenia opowiadając sobie ze zgrozą tak o prze kupieniu sędziów i adwokatów, jak i o fałszywej przysiędze złożonej przez zaciętego proceśnika i jego żonę.

Ks. proboszcz ówczesny, aczkolwiek bardzo wyrozumiały i liberalny, rozgoryczony do żywego poruszał wielokrotnie tę sprawę z ambony zaznaczając z naciskiem, że krzywdziciele i krzywoprzysięscy nigdy z piekła nie wyjrzą, o ile krzywdy nie naprawią. Ci zaś krzywdziciele, nawiasem powiedziawszy nieźli i zamożni gospodarze nie wiele sobie z tego wszystkiego robili zadowolając się zdobytym majątkiem. Nie tylko nie myśleli krzywdy naprawić, ale nie próbowali jej nawet usprawiedliwić, a chcąc się pozbyć natarczywych oświadczyli dwornie, że i w piekle dobrze jak się człowiek do niego przyzwyczai.

Mimo że na gospodarstwie siedzieli lat kilkadziesiąt i wiodło im się nienajgorzej, ludzie nie przestali powtarzać że kara boża, nie może ich minąć! Nareszcie się doczekali! Przyszło pasmo nieszcześć!

Zaczął się cno od śmierci żony, a zakończyło je śmierć jedynego syna gospodarza, zamordowanego siekierą w stanie pijanym, przez ojcowskiego pasierba. Gospodarstwo się gwałtownie rozpadło, a na jego — ruinach gnieźdzą się potomkowie nieszczęśliwych krzywdzicieli, wiodąc żywot nędzarzy, tak — bardzo do piekła podobny.

W czasie sekcji zwłok zamordowanego obecny przy tym i lubiący filozofów kierownik szkoły kiwając głową zakonkludował a — no, tak to bywa, żaden grzech nie ujdzie kary.

* * *

Czytam kilka pism codziennych. Trzy z nich o nastawieniu endecko-sanacyjnym, hurra patriotycznym co im nie przeszkadza gonić za sensacją. Stąd też zapewne u nich kronika przestępstw i zbrodni, tak mocno napęczniona.

(Ciąg dalszy na stronie 2.gieł)

Wojska rządowe cofają się

Ze źródeł powstańczych donoszą, że wojska gen. Franco posunęły się na odcinu Rubiales położonym na 15 klm. na południe - zachód od Teruelu i zdobyły wielkie zapasy wojenne. Wojska rządowe ustępują w kierunku Walencji. Lotnictwo narodowe bombardowało wczoraj fortyfikacje wzniesione przez wojska rządowe w prowincji Cuenca. (ATE)

STRAJKI W AMERYCE.

Nowy York (ATE) 10. 8. Skrajna organizacja robotnicza CIO, która jak wiadomo wywołała strajki w przemyśle samochodowym, ogłosiła w przeddzień strajk powszechny w przemyśle jedwabniczym w stanach: New Jersey, Pensylwanii, New Yorku i Nowej Anglii. 100 fabryk jedwabiu zatrudniających 60.000 robotników przerywało częściowo lub całkowicie pracę. Strajkujący domagają się podwyżki płac, wprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy.

WYDALONO TRZECH PASTORÓW.

Katowice (ATE) 10. 8. Na zasadzie przepisu ustawy o cudzoziemcach, zarządziły władze wydalenie z granic państwa z terminem do dnia 15 bm. trzech obywateli niemieckich, pastorów kościoła unijnego Schüllera i dr. Schneidera z Katowic, oraz pastora Wenzlaffa z Pszczyny.

(Ciąg dalszy ze strony 1-szej)

Rzecz oczywista że one zbrodnie i przestępstwa nie popełniają. One je tylko skrupulatnie rejestrują, dodając nieraz specjalną przyprawę.

Z tych trzech pism i z jednego tygodnia wybrałem co najważniejsze zostawiając same tytuły. A te tytuły brzmią więcej niż straszne. Napad rabunkowy na plebanie i zamordowanie księdza! Świętokradzki rabunek w kościele! Zamordowanie przez bandytów właścicieli dworu! Wymordowanie całej chłopskiej rodziny dla kilku złotych! Syn zamordował siekierą rodziców i brata! Po zamordowaniu ojca podpalił wieś! Żona morduje męża przy pomocy kochanka! Strzałem przez okno zamordował sąsiada! Wyrodna córka otruli własną matkę! Ściął głowę sąsiadowi! Rozbił konicą głowę rodzonemu bratu! Dwa trupy przy podziale gruntu! Straszna rzeź na weselu! Opryski w pociągu pobili ciężko konduktora! Wytruła całą rodzinę dla uzyskania marnego spadku! Dziś odgryzł nos narzeczonej! Ze zębami na policjanta! Zamordowanie dwóch policjantów! Śmiercina walka policji z bandytami! Bandyci grasują po wsiach, chłopci z narażaniem życia pilnują swojego dobra! Rzekomy narzeczony zabrał podstępem służącej oszczędności całego życia! Przemysłowiec zabił granicznego strażaka! Grabarz demolował cmentarz, niszczył trumny i sprzedawał pomniki! Służąca zamordowała dwoje małych dzieci! Wyrodny ojciec gwałci nieletnią córkę! Wypędzał żonę by zarabiała na ulicy! Dwóch chłopców dziecięco letnich na rozkaz matki zamordowało trzeciego! Straszliwe zepsucie wśród młodzieży szkolnej! Niesłychany wzrost samobójstw! Rodzice otruli syna bo się chciał żenić z ubogą dziewczyną! Zbrodniarze wyrwali złote zęby nieboszczykowi! Zamordował inżyniera, by po nim objąć posiadłość! Ukradła 10-miesięczne dziecko dla zarobku! I tak dalej i dalej w nieskończoność!

Jak na jeden tydzień i na trzy dnienniki, to chyba wystarczy. Choć pominąłem wiele wypadków dotyczących różnych dziedzin, to już ta litania aż nad to wymowna! Nie trzeba być ani bigotem, ani przewrażliwionym moralistą, ażeby się nie chwycić za głowę! Gdzie my i doczego idziemy? Jaka dziedzina została nienaruszona, jaka zasada i świętość uszanowana?

Nie uszanowano nietykalności świątyni, spokoju cmentarza, pietyzmu dla umarłych, zerwano miłość i związki rodzinne, przestano szanować cześć, zdrowie i mienie drugich, zatarto granicę pomiędzy uczciwością i zbrodnią!

Nie się nie pleni samo. Musza być siewcy, tak złego jak i dobrego nasienia! Kto je posiał na polskiej glebie i kto je kultywuje? Obiecano nam przecież uroczyste sanacje moralną! Czy ona ma tak wyglądać? Przecież moralność stanowi kamień węgielny bytu państwowego!

Już dawno mówił Montesquisz, że zbrodnie przygotowuje społeczeństwo, a zbrodniarz jest narzędziem, zbrodnie te wykonującym. Państwo zaś by sprawiedliwie karać, samo winno dawać dobry przykład, szanując to czego ma strzec w społeczeństwie, a tym są zasady etyki! Stań obecny u nas i zachowanie się wielkiej części społeczeństwa, dowodzi aż nadto, że do wszystkiego można się przyzwyczaić! Na szczęście nie wszyscy!

„Czas w Polsce wprowadzić stosunki oparte na prawdzie”

Co powiedział marsz. Śmigły-Rydz legionistom w Krakowie

W niedzielę odbył się w Krakowie doroczny zjazd legionistów, który nie miał charakteru politycznego, jak się tego w pewnych kołach spodziewano. Podkreślił ten fakt Śmigły-Rydz, podkreślając w swym przemówieniu, że zjazd jest „manifestacją żołnierskiej przyjaźni”, a najwyższym dla legionistów celem zjazdu jest oddanie hołdu marsz. Piłsudskiemu. — Nadzieje kół politycznych, które do zjazdu przywiązywały b. wiele wagi, zostały rozwiane.

Przemówienie marsz. Śmigłego-Rydz również nie zawierało szczególnych momentów politycznych, a jedynie natury bardzo ogólnej. I tak n. p. w drugiej części swego przemówienia marsz. Śmigły-Rydz ogólnikowo postąpił

SPORY WEWNĘTRZNE

„Koledzy! Wiadome wam jest, że świat dziś przeżywa przejmujące dreszcze. Rodzi się głęboki niepokój o przyszłość, a równocześnie wszędzie

zabiegi i usiłowania, aby w tę przyszłość iść w jak najlepszej i najsilniejszej postawie i formie.

Każde państwo robi to na swój sposób. Każde robi to, co uważa za najrozsądniejsze, albo robi to, na co je stać. Czy Polska może pozwolić sobie na niemyślenie o przyszłości? Czy Polska jest izolowaną wyspą, której brzegów strzegą jakieś nadprzyrodzone potęgi, a wobec tego wolno Polakom pozwolić sobie na harce bezpłodnych swarów i doktrynerskich sporów? Polska ma dziesięćkroć więcej do zrobienia. Liczne pokolenia zaborczy żyły i kładły się do grobu z katechizmem unicestwienia wszystkiego co polskie. Liczne pokolenia Polaków umierały, nie mogąc wydzwignąć siły Polski. Tym większe nasze zadanie. Musimy podnieść całokształt życia Polski na inny, wyższy styl.

Nie jestem pesymistą koledzy, daleki jestem od wyrzekania. Nie mniej musimy stwierdzić, że mimo olbrzymiego dorobku naszych lat powojennych jesteśmy jeszcze w wielu dziedzinach prymitywem. Pochodzi to z tego, że w tym czasie, gdy inne państwa przeżywały największy rozwój, myśmy państwa nie mieli. Z tego prymitywu musimy wyjść, o ile Polska ma być istotnie wielkim państwem.

A JAK WYJŚĆ?

- 1) Mieć silną, dobrą armię, która by gwarantowała pokój zewnętrzny.
- 2) Żelazną, twardą, bezwzględną ręką utrzymać ład, porządek, pewność jutra i bezpieczeństwo w naszym życiu wewnętrznym.
- 3) Mając spokój zewnętrzny i spokój wewnętrzny, skonsolidować zwa-

Ludowcy przed sądem

W dniu 28 lipca br. odbyła się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie rozprawa w sprawie karnej prezesa Stronnictwa Ludowego na powiat Błoński p. Jana Bartosiewicza z odwołania od wyroku Sądu Okręgowego, skazującego go na jeden rok więzienia. Powodem skazania p. Bartosiewicza w pierwszej

instancji było posiadanie przez niego nielegalnych ulotek, które otrzymał bezimiennie z poczty.

Sąd Apelacyjny przychylił się do wywodów obrońcy adwokata Krysy uniewinnił oskarżonego, który w śledztwie odsiedział cztery miesiące.

Chiny gotowe bronić swej niepodległości do ostatniego tchu

Ambasador chiński w Paryżu Wellington Koo udzielił paryskiemu dziennikowi wieczornemu „L'Intransigeant” interesującego wywiadu w sprawie przyczyn nowego konfliktu chińsko-japońskiego i istotnego podłoża postępowania Japonii wobec Chin.

Wyjaśnienia ambasadora chińskiego — mają za punkt wyjścia zapewnienie, że Chiny aż do ostatniego tchu będą się broniły przeciwko ekspansji japońskiej. Należy przewidywać, że poważny konflikt pomiędzy obu mocarstwami jest nieunikniony. Koniec konfliktu może nastąpić dopiero po energicznej interwencji mocarstw, które dążą do zachowania pokoju lub też po finansowym i gospodarczym wyczerpaniu się napastnika. Ambasador zaznaczył, że jakkolwiek wszystkie mocarstwa świata walczą z wewnętrznymi trudnościami, to jednak nie mogą zapominać, że atak wojenny gdziekolwiekby nie nastąpił jest bezpośrednim naruszeniem pokoju międzynarodowe-

go i bezpieczeństwa narodów. Co się tyczy przyczyny konfliktu, to, jak twierdzi ambasador Wellington Koo, Japonia wyzyskała wprowadzenie żołnierza japońskiego, który się znalazł po 24 godzinach jako pretekst do interwencji wojskowej. Obecny napad japoński był przygotowany i zaaprobowany przez cesarza. Autorem planów zabórczych jest gen. Kanaka, który je opracował podczas sprawowania urzędu premiera.

Przesadnie pojednawcze stanowisko Rosji Sowieckiej podczas ostatniego incydentu sowiecko-japońskiego przed kilku dniami utwierdziło Japonię, która pragnęła wysondować teren, w mniemaniu, że moment jest obecnie pomyślny dla dokonania agresji. Również trudności europejskie a przede wszystkim następstwa konfliktu hiszpańskiego dały wojskowemu japońskiemu dużą swobodę działania. Do tych okoliczności należy dołączyć fakt, że Chiny niewątpliwie poczyniły szybkie postępy w dzie-

ty ideowo, karny zespół tych ludzi, którzy już mają dość krętych i zatechłych dróg własnych najrozmaitszych, gheft, albo tych, którzy młodzi wchodzi w życie, którzy chcą dla Polski pracować i którym na Polskę zależy.

Komu na Polskę zależy i kto nie ma głowy, oczadziłej doktrynerstwem, ten napewno łatwo porozumie się co do zasad ideowych. Tym zespołem ludzi przerobić ewolucję i zniszczyć psychiki polskiej. Tym zespołem ludzi zacząć pracę podniesienia na szczebel wyższy życia Polski jako państwa — i życie każdego Polaka.

Naturalnie, mówię tu w wielkich skrótach, dlatego może się wydawać to zbyt proste. Ale, koledzy, wielkie rozstrzygnięcia są proste zawsze, ja wierzę, że to zostanie dokonane, bo wierzę w Polskę.

ODRZUCIĆ WSZELKI FAŁSZ

Ludzie przekonują się, że ten prosty właśnie sposób da im więcej, aniżeli chimeryczne, fantastyczne doktryny, które nie dotrzymują swych przyrzeczeń albo też dają mordownie, dają bratobójcze walki i jeszcze większą nędzę.

Wierzę, że znajdzie się zespół takich ludzi w Polsce. Gdyby w dobrą, rzetelną pracę włożono tę energię, pomysłowość entuzjazm, a nawet ofiarność, którą się wkłada w spory, w podkopywanie, w judzenia, to jakże inaczej Polska by wyglądała. Ale jestem głęboko przekonany, że znajdzie się sposób, aby tych, którzy chcą judzić, którzy ciągle swary w Polsce chcą utrzymywać, aby tych ofiarników przekonać, że czas z tym skończyć.

Czas, koledzy, w Polsce wprowadzić stosunki, oparte na prawdzie. Nadszedł czas podnieść przyłbicę, odrzucić wszelki fałsz. Jestem głęboko przekonany, że wśród was w obozie legionowym ta przyjaźń, która zrodziła się w bezpośrednim sąsiedztwie śmierci, istnieje i dziś, a wszelki fałsz będzie odrzucony.“

Tyle marsz. Śmigły-Rydz. Do przemówienia tego jeszcze powrócimy.

W zjeździe legionistów nie brali udziału gen. Sosnkowski i płk. Sławek.

dzinie gospodarczej, finansowej i wojskowej. Dlatego też Japonia uważała za wskazane nie zwlekać z akcją wojenną, aby nie spotkać się z oporem silnych Chin. Kapitałści japońscy nie spuszczaają różnic oczu z bogatych skarbów mineralnych Chin. Chiny niewątpliwie mogą pomóc Japonii w dziedzinie gospodarczej, lecz Japonia wybrała złą drogę, aby uzyskać tę pomoc. Nie można bowiem za pomocą bagnetów osiągnąć współpracy gospodarczej. (ATE).

Powódź w Korei

Szalejąca w Korei i Mandżurii powódź spowodowała śmierć 2.000 osób. Padające od dłuższego czasu deszcze spowodowały przybór rzek, które w wielu miejscach przerwały połączenia kolejowe i zagroziły komunikację kolejową w Mandżurii. (ATE)

Uroczysty obchód

60-cio lecia Kółka Rolniczego w Odolanowie

Do rzadkich uroczystości należą obchody tego rodzaju — jak 60-cio lecie znoej, wytrwałej pracy organizacji rolniczej (chłopskiej) jakim są Kółka Rolnicze w Wielkopolsce. Taką uroczystość obchodziło Kółko Rolnicze w Odolanowie w dniu 1 sierpnia br.

A że była to uroczystość niezwykle do rzadkich należąca świadczyło o tym co w Odolanowie w dniu tym działo się miasto odświeżone przybrało charakter — udekorowane flagami państwowymi, zielenią i bramami z napisami „Witajcie rolnicy” — „Szczęść Wam Boże w znoej pracy”. Na ulicach niebawem ruch — tuż przed szkołą rolniczą — władze kółka witają przybywających w licznych ilościach braci kółkowych oraz gości różnych organizacji. Wreszcie przyjeżdża prezes W. T. K. R. p. Mikolajczyk z prezesem pow. p. Morkim i pochód przy dźwiękach orkiestry młodzieżowej pod batutą p. sekretarza kółka Jokosza wyrusza do kościoła na nabożeństwo.

Po nabożeństwie i pięknym kazaniu ks. Piszczylowy — jeszcze większy formuje się pochód i dąży do ogrodu Bractwa Kurkowego; gdzie rozpoczęła się uroczystość obchodu, — wypuszczanie gołębi pocztowych hodowanych przez miejscową Szkołę Rolniczą, jako zwiastunów dobrych wieści. —

Akademie zagali miejscowy prezes kółka p. Krajewski oddając przewodnictwo prezesowi WTKR. p. Mikolajczykowi — a sam składa wyczerpujące sprawozdanie z 60-cio letniej działalności kółka.

HISTORIA KÓŁKA

Myśl założenia Kółka Rolniczego rzucił 17. IX. 1876 r. miejscowy ks. Berkowski by w ciężkich czasach niewoli umieć przeciwstawiać się napływom germanizacyjnym, upomnieć się o swoje prawa — nie pozwolić wynarodawiać czy też umniejszać przysługujących praw — wyrabiać siłę hartu i woli jednostki — siłę mas zespolonych dążących świadomie do swego celu. — Praca nie przedstawiała żadnych trudności wśród właścicieli — była natomiast bardzo żywa i rokowała jęknajlepszą przyszłość. W 10 lat później Kółko to przystąpiło do Związku Powiatowych Kółek Rolniczych. Wśród przewodników Kółka znajduje się wielu księży jak ks. Nowak, Piszczylowa Nowackiewicz za czasów którego organizowano dostawę mleka, kursy oświatowe, kursy rolnicze, abonowanie przez każdego członka Poradnika Gospodarskiego i t. d. W roku 1912 powstała myśl ufundowania sztandaru, którego poświęcenie nastąpiło dnia 20 grudnia 1914 r.

W czasie wojny praca w kole nie była przerwana ale prowadzona stale pociechu, gdzie niejednokrotnie zakryta służyła za miejsce zebrań. Już wówczas do pracy w kole włączano i kobiety. W pierwszych latach niepodległości ks. Szrebrowski występuje z inicjatywą założenia Szkoły Rolniczej męskiej co też zostało zrealizowane — jednak z przyczyn niezależnych od miejscowego Kółka szkoła uległa likwidacji. W roku 1934 prezesuje inż. Zdanowski, który trafia na czasy największego kryzysu i załamania się koniunktury gospodarczej. — W rok później obejmuje prezesurę obecny prezes Krajewski — który twierdzi w sprawozdaniu że koło rozwija się jak najlepiej — jest osią kółek okolicznych — które pracę swą rozszerza na wiele dziedzin gospodarczo społecznych — napotyka na duże trudności natury gospodarczej w związku ze zniszczeniem powiatu odolanowskiego.

PRZEMÓWIENIE PREZESA WTKR

Prezes WTKR. p. Mikolajczyk wygłosił głębokie przemówienie okolicznościowe w którym zaznaczył wyjątkowość pracy tamtejszego właściciela w od-

roku rozwoju tak potężnej organizacji rolniczej, — niezależnej — jaką są dziś Kółka Rolnicze, dzieląc pracę na trzy etapy. Pierwszy etap to czas, gdy wśród ówczesnego społeczeństwa powstawała myśl organizowania się, a myśl ta niejednokrotnie rzucali chłopcy, szli do księdza na naradę — jak w Dolsku — by naradzić się i zorganizować przeciwko obcemu kapitalizmowi płynącemu szeroką strugą do uzależnienia stanu rolniczego materialnie a tem samem wywłaszczenia. Jasne to było dla chłopów i rozumiałe — dlatego że myśli rzucające przez światłejszych szybko się przyjmowały — bo chłopcy czuli, że bez samoobrony daleko nie ujadą — wykorzystają ich obcy i swoi.

Omawiając stosunki polsko-niemiecko zwrócił prezes na wiele rzeczy uwagę a między innymi na fakt zakazania wygłoszenia zradiofonizowanej sztuki pt. „Wóz Drzymały” rzekomo na nienaruszenie dobrych stosunków między Polską a Niemcami. Sztukę tą

przed wojną grywano na wiejskich scenach.

To też w czasach niewoli hartowali swe dusze chłopcy do walki z germanizmem. W czasach niepodległych uzyskali nowe prawa i obowiązki stawialiśmy zasadę by rola rolnictwa i tym samym chłopów była należycie doceniana. Zasady tej nie tylko niedoceniano ale bardzo często rzucono klody pod nogi tym, którzy starali się wśród chłopów wnieść oświatę. — uświadomienie swych praw i obowiązków — Często sypały się kary administracyjne i sądowe za krytykę nowych reform o szkolnictwie — a dziś urzędowa statystyka wykazuje 6 proc. synów chłopów tej najzdrowszej masy w społeczeństwie w gimnazjach polskich.

Omawiając pracę w Kółkach i znaczeniu organizacji — zwrócił uwagę na nowe zakusy na organizację niezależną. — Powstaje myśl przy zielonych stolikach by organizacje podporządkować czynnikom administracyjnym prezes zaznaczył iż stoi na stanowis-

ku organizacji niezależnej. Istotą państwa jest wolny obywatel, musi mieć też wpływ niezależny na swoją organizację i na to co chce robić dla państwa i narodu, a wreszcie mamy Izby Rolnicze, dlaczegoż szuka się nowego oparcia?

Wskazując na wiele jeszcze bolączek wsi jak na wzrastające bezrobocie, załamywanie się cen hodowlanych przez ustalenie cen maksymalnych na produkty mięsne i t. p., zakończył swe przemówienie apelem do wytrwałej pracy w kółkach.

ZAKOŃCZENIE

Następnie złożyli życzenia zastępca starosty, wiceburmistrz Odolanowa przedstawiciel Izby, prezes pow. Mork, dyrektorka Szkoły Rolniczej i prezesi poszczególnych kółek rolniczych wbijając gwoździe pamiątkowe do sztandaru.

Chór miejscowy odśpiewał parę pieśni ludowych a uczennice szkoły rolniczej wygłosiły zbiorową deklamację: „Błogosławieństwo ziemi”. Odśpiewaniem „Roty” akademie zakończono. Po wspólnym obiedzie w żeńskiej szkole rolniczej odbyła się zabawa ludowa w której wiele pięknych inscenizacji pokazały uczennice szkoły

P. S.

Wyprzedaż inwentarza z powodu braku paszy

O szybkie uruchomienie zakupów bydła i trzody przez wojsko i przetwórnictwo mięsne

Według wiadomości, jakie nadchodzą z różnych stron kraju, rolnicy z okolic szczególnie ciężko dotkniętych posuchą wyprzedają masowo inwentarz z powodu braku paszy. Bydło,

trzoda, nawet drób idą hurtem na sprzedaż, bo nie ma czym ich karmić.

W związku z tym panują wśród organizacji rolniczych poważne obawy, by tak gwałtowne wyzbywanie się żyw-

ca nie spowodowało niezdrową obniżkę cen, a z drugiej strony, by nie pociągnęła ona za sobą inne jeszcze przykre dla rolników rezultaty, a mianowicie wyzyskanie ich przez handlarzy. Celem uniknięcia tych niepożądanych a łatwo mogących zaistnieć okoliczności, organizacje rolnicze zwróciły się do miarodajnych czynników o szybkie uruchomienie zakupów bydła i trzody przez wojsko, z przeznaczeniem na aprowizację armii, oraz przez przetwórnictwo mięsne, zrzeszone w Polskim Związku Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych.

Przed Związkiem otwiera się więc wdzięczna okazja przyjścia rolnikom z pomocą, okazja, z której, jak należy sądzić, Związek skorzysta chętnie, a w sposób uczciwy i przynajmniej tym razem nie zamieni się w spekulanta, lecz poda rolnictwu pomocną dłoń.

Kursy klasyfikacji gruntów

Organizacje rolnicze poświęcają sporo czasu i trudów omówieniu for współpracy rolników z organami komisji klasyfikacyjnej, jak i informacjom w sprawie samej klasyfikacji. Śląski Związek Kółek Rolniczych organizuje nawet w tym celu specjalne kursy w pow. rybnickim i pszczyńskim, któreby pouczyły rolników o czynnościach klasyfikacyjnych. Przede wszystkim przy czynnościach tych powinni być obecni zainteresowani posiadacze gruntów, którym wolno czynić ustnie i składać na piśmie uwagi w sprawie klasyfikacji ich gruntów, udzielać wyjaśnień, zgłaszać wnioski co do zbadania gruntu w miejscu przez siebie wskazanym itp. Posiadacz gruntu może zażądać, aby wyjaśnienia i wnioski zostały zamieszczone w protokole. Klasyfikator gruntów winien nadto powiadomić posiadaczy gruntów o przysługującym im prawie zgłoszenia uwag, bądź też wniesienia w ciągu 14 dni zastrzeżeń przeciwko ustaleniu klasyfikatora — pod adresem powiatowej komisji klasyfikacyjnej. Posiadacze mogą ustnie składać wyjaśnienia przed komisją powiatową. W tym celu winni to wyraźnie zgłosić do

protokołu lub życzenie takie przesłać do powiatowej komisji w ciągu 14 dni.

Jak z powyższego wynika, ustawa daje rolnikom możliwość wpływania na przebieg klasyfikacji, gwarantując im dochodzenie słusnych praw. Trzeba tylko pilnować terminu. O tym jednak wszyscy nie wiedzą. Dlatego właśnie organizuje się kursy, które wyjaśnią wszystkie środki obrony rolnika.

Masowy werbunek do partii hitlerowskiej

Przez dłuższy czas partia hitlerowska w Niemczech nie przyjmowała nowych członków, chcieli bowiem mieć w partii tylko pewnych ludzi.

Ale od 1-go maja zakaz przyjmowania nowych członków uchylono. I nie tylko uchylono, lecz zaczęto masowo zaciągać nowych ludzi, zwłaszcza

z pośród urzędników, pracowników i robotników zakładów publicznych. — Werbunek ma często charakter przemusowy.

Co skłoniło władze hitlerowskie do zmiany taktyki?

„Deutschland - Berichte”, wydane zagranicą przez socjalistów niemieckich, twierdzą, że trzy powody kierowały hitlerowcami: 1) brak pieniędzy; masowy napływ nowych członków napelni kasy partyjne, które już są na wyczerpaniu; 2) chęć osłabienia wpływów starszych hitlerowców.

Jak pokazuje przykład Rosji, „stary” członkowie partii dyktatorskiej stają się dla niej z czasem ciężarem. Napływ nowych elementów ma „roz wodnić” wpływy starszych; 3) dążenie do większego uzależnienia mas od partii, która ma własne sądownictwo i pod względem politycznym surowszą stosuje miarę, aniżeli państwowe.

Gwałtowny atak „Izwestii” na Papieża

„United Press” donosi: „Izwestia” opublikowała czolowy artykuł, w którym gwałtownie atakuje Papieża, zarzucając mu „utrzymywanie szkół szpiegowskich, wychowujących agentów tajnego wywiadu w Sowieciech”.

Z treści artykułu wynika, że ostatnio w Sowieciech odbyło się wiele procesów przeciw duchownym, które w większości wypadków zakończyły się wyrokami śmierci. An-

kieta zarządzona przez kolegium wojskowe przy najwyższym trybunale ujawniła — jak podaje pismo — żywą działalność duchownych i księży, którzy jako „monarchiści” i „zdradcy” popełnili akty terroru i sabotażu. Przy czym, jak pismo podaje, odznaczali się „szpiegów” katolickiej sukni duchownej” również dobrze jak i bracia prawosławni. (ATE)

Zywimy i bronimy — Chcemy rządzić!

Ilość karteli w Polsce

Na przestrzeni blisko 19 lat niepodległego bytu Państwa Polskiego daje się zaobserwować stały, poza drobnym wzrost ilości porozumień kartelowych i to zarówno — wewnętrznych, krajowych, jak i — międzynarodowych, do których należą przedsiębiorstwa polskie.

W dniu 1 stycznia 1919 r. istniało na terenie Polski zaledwie 9 porozumień kartelowych krajowych, które ujmowały węższe ramy produkcję i sprzedaż nieznacznej części całego gospodarstwa polskiego. Jednakże z biegiem lat daje się zanotować stały przyrost porozumień, przy czym co rok zawierane są nowe umowy kartelowe w stale wzrastającej ilości, podczas gdy likwidowanie obejmowało tylko pojedyncze kartele. Dopiero w 1930 r. a więc w okresie już szalejącego kryzysu kiedy liczba krajowych porozumień kartelowych sięgała liczby 133 (na dzień 1 stycznia) — notujemy większą ilość zlikwidowanych karteli, przy czym akcja rozwiązywania tych porozumień obejmuje coraz większą cyfrę umów — szczególnie począwszy od 1933 r.

Mimo, iż z początkiem kryzysu stale wzrasta akcja likwidowania zbędnych, względnie przyczynających się do nie uzasadnionego podnoszenia cen — karteli, ilość nowych porozumień, zawieranych w tym czasie jest corocznie tak znaczna, że z nadwyżką kompensuje ubytek likwidowanych karteli. W rezultacie, gdy w 1929 r. było tylko 133 porozumień krajowych, to w 1934 r. — 268 (na końcu roku).

Dwa lata ubiegłe przyniosły interesujące zjawisko w tej dziedzinie, a mianowicie rodzaj zmagania się przemysłu i handlu, który pragnął coraz to nowych porozumień, — z rządem, prowadzącym wyteżoną akcję likwidowania zbędnych karteli. W r. 1935 bowiem zarejestrowano 90 nowych porozumień kartelowych, podczas gdy jednocześnie 84 porozumienia uległy likwidacji, w czym 37 porozumień rozwiązał Minister Przemysłu i Handlu. W roku ubiegłym zgłoszono 69 nowych krajowych umów kartelowych, zlikwidowano zaś 77 porozumień, z czego znowu Minister P. i H. — 42 porozumienia. W ten sposób na ultimo r. ub. pozostało jednak jeszcze 266 krajowych porozumień kartelowych, przy czym cyfra ta ulega obecnie stałej, choć powolnej redukcji. W okresie do 15 maja b. r. Minister Przemysłu i Handlu rozwiązał bowiem 18 porozumień kra-

jowych, a i w dniach ostatnich akcja powyższa nie została jeszcze ukończona.

Przedsiębiorstwa polskie, niezależnie od tego, iż objęte są przez znaczną ilość krajowych porozumień kartelowych, uczestniczą również w szeregu porozumień o charakterze międzynarodowym. Na początku 1919 r. przedsiębiorstwa polskie były objęte umowa-

mi tylko 3 takich porozumień. Ta ostatnia cyfra wzrasta jednak bezustannie rodowych fałsz.

aż do chwili obecnej. Z końcem r. b. wynosiła już 106 porozumień, mimo, że w ciągu 2 ostatnich lat zaznaczyła się poważna ilość wystąpień przedsiębiorstw polskich z karteli międzynarodowych 1935 r. — 23 wystąpienia, w r. ub. — 10 wystąpień.

„Czystka” - aresztowania i rozstrzelania w ZSRR. trwają

„Czystka” wśród dygnitarzy sowieckich, zwłaszcza wśród kierowników przemysłu, trwa w niesłabnącym tempie. Ostatnio represje spadły na lud. Komisariat ciężkiego przemysłu (Narkomtiażprom); aresztowany został naczelnik zarządu Północnej metalurgii Hanner; sekretarz partyjny zarządu „Głównoprołoto” Antyszkina; zastępca jego Aleksandrow; lud. kom. rolnictwa autonom. republiki krymskiej Cicira i szereg innych.

Aresztowania i rozstrzelania w ZSRR trwają w dalszym ciągu. Osoby, na

które pada choćby najłżejsze podejrzania wysyłane są do obozów pracy przymusowej, położonych na najdalszych peryferiach państwa. W taki sposób na Daleki Wschód do tego obozu skierowano przeszło 40.000 osób. Ilość osób wobec których rozpoczęto dochodzenie, zarzucając im „nieprawomysłowość”, wzrosła ostatnio w Z. S. R. R. do 150.000.

Rozpoczęto czystkę w Instytucie Górskim. Zaaresztowany został dyrektor Instytutu Graczev wraz ze swymi 7 współpracownikami.

Praca i zaopatrzenie uczestników walk o niepodległość

Wydany ostatnio „Dziennik Ustaw” nr. 59 umieszcza ustawę o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość. Osoba, odznaczona krzyżem lub medalem niepodległości oraz osoba nieodznaczona, która udowodni czynny udział w walkach o niepodległość — przy równych kwalifikacjach zawodowych ma pierwszeństwo przy obsadzaniu stanowisk w urzędach, przedsiębiorstwach i zakładach państwowych i samorządowych oraz przedsiębiorstwach i zakładach przez państwo subwencjonowanych i koncesjonowanych.

Każda instytucja i zakład o charakterze publicznym — prawnym oraz każde przedsiębiorstwo i zakład pracy, niezależnie od tego czy jest własnością państwową, samorządową czy prywatną, ma obowiązek zatrudnić na każdym 33 pracowników co najmniej jedną osobę, posiadającą wspomniane

wyżej warunki poszukującą pracy, zdolną do niej i skierowaną przez urząd lub instytucję pośrednictwa pracy.

Obowiązkowi temu podlega także każdy pracodawca, prowadzący roboty sezonowe, budowlane, ziemne, kolejowe, wodne i t. d.

Zaopatrzenie ze skarbu państwa służy osobie, posiadającej warunki wspomniane wyżej, która utraciła co najmniej 50 proc. zdolności do zarobkowania lub przekroczyła 55 rok życia; wdowie po takiej osobie, rodzicom osoby zmarłej, o ile rodzice nie otrzymują żadnego zaopatrzenia z funduszy publicznych.

Ustawa wylicza szczegółowe warunki, które uznają odpowiednie osoby za nie posiadające środków utrzymania, oraz warunki zaopatrzenia wdów i sierot, tudzież wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia.

Obchody „Czynu Chłopskiego”

POW. JANÓW LUBELSKI: Święto „Czynu Chłopskiego” odbędzie się w dn. 15 sierpnia w Słodkowie I. Szczegóły w afiszach. Stawcie się licznie!

Sekretariat Wojewódzki S. L.

POW. TOMASZÓW LUB.: Ze względu od nas niezależnych ludowy powiatu tomaszowskiego będą obchodzić rocznicę „Czynu Chłopskiego” na zebraniach wioskowych.

Sekretariat Wojewódzki S. L.

POW. NIESZAWA: Obchód rocznicy „Czynu Chłopskiego” odbędzie się w pow. niezawskim w Osiecinach. Zbórka o godz. 9:ej rano na placu ob. Wiatrowskiego w Bolszewi, po czym pochód do kościoła na godz. 10:ta do Osiecin, po na bożeństwie pochód na plac, przemówien a i dalszy ciąg uroczystości. Pochód będzie z banderą i rowerzystami.

Prezes Pow. J. Ospalski.

Pastuch podpalaczem

Nieobliczalny w skutkach akt zemsty nieletniego chłopca miał miejsce w Brodowicach w powiecie zawierciańskim. Wieczorem, kiedy mieszkańcy wsi układali się do snu, wybuchł pożar w stodole Jadwigi Srokowej, grożąc rozprzestrzenieniem się na pobliskie gęsto skupione zabudowania.

Na szczęście ogień zauważono w porę i stłumiono w zarodku, awszczęte natychmiast dochodzenie ustliło, że był on podłożony przez 13 lat liczącego pastucha Kazimierza Szostka.

Zapytany, czy zdawał sobie sprawę z tego, że mógł puścić z dymem całą wieś, chłopiec odpowiedział potakująco; podał przy tym, iż podpalił stodołę Srokowej z zemsty za to, że po bity został kijem przez jej syna.

Młodocianego przestępcę osadzono w więzieniu w Będzinie, gdzie oczekuje na rozprawę sądową.

Wyrok w procesie defraudanta

W Sądzie Okręgowym w Poznaniu zakończył się proces przeciwko b. urzędnikowi skarbowemu Halaszowi, oskarżonemu o znaczne defraudacje. Wyrok został ogłoszony w niedzielę w południe. Sąd skazał Halasza na 3 i pół roku więzienia, zaś jego żonę za współwinę na 6 tygodni aresztu.

LUDWIK WEHL

„BELAWAN“

(Powieść współczesna)

Adaptacja Eugenjusza Bałuckiego

— Przeczytałem wszystkie pańskie raporty, kochany komisarzy... raporty od ośmiu miesięcy. Są niewystarczające. Tego rodzaju sprawozdania policyjne nie mogą mieć charakteru jakiegos memorandum o zachowaniu się osób podejrzanych. Rozumie pan, kochany komisarzy? Raporty muszą dawać jak najdokładniejszy obraz całości sprawy. Co mi przyjdzie z tego, jeśli będę wiedział, naprzykład...

Przerwał sam sobie:

— Trzeba wszystko zmienić i zacząć na nowo, kochany komisarzy. Wiadomości od pojedynczych mieszkańców okręgu... wiadomości z miast. Mam nadzieję, że pan pójdzie mi na rękę w tych poczynaniach. Te nocne wycieczki do dzielnic portowej... owczem, bardzo dobrze i pięknie... ale do tego trzeba używać młodych sił. Bo pan jest mnie potrzebny! Niech się pan

nie dziwi, kochany komisarzy, jeśli powiem, że na pańskich raportach nie mogę oprzeć żadnej planowej akcji. Zamiast czuwać nad całością sprawy, pan się bawi w to, co jest dobre dla żandarma, albo dla wywiadowcy.

Wszystko na nic! — pomyślał gorzko komisarz Huysmans.

Długie tygodnie chodził po ledwo uchwytnych śladach, węszył jak pies policyjny, by znaleźć miejsce, do którego prowadziły.

Przytem żył jak pies bezdomny, nawet gorzej od psa, zdany na pozaręcie niczliczonej ilości pcheł.

Nabawił się świerzby, narażał się ustawicznie na niebezpieczeństwo.

Jako tragarz wkręcił się z niesłychanym trudem do pewnej rodziny, handlującej owocami, zawarł w tych sferach szereg cennych stosunków przyjacielskich, przyjął dobrowolnie uciążliwy

(37)

tryb życia, wyteżył całą swoją przebiegłość i ostrożność, by zabezpieczyć na wszystkie strony miasterną, pajęczą robotę.

Urobił sobie opinię, na jakiej zależało mu niezmiernie i najbardziej niedowierzający, szczywany lis nie powziąłby w stosunku do niego najmniejszych podejrzeń.

Już zdążył naprawić skutki idjotycznego wydarzenia z poprzedniej nocy.

Wczoraj nad ranem przyjaciele znaleźli go w rynsztoku, pijanego do nieprzytomności; w takim stanie człowiek jest bardziej skłonny do najtańszych zwierzeń, a Huysmansa poddano skrupulatnym badaniom.

Odegrał doskonale swoją rolę i był ogromnie zadowolony ze siebie, co mu się rzadko zdarzało.

I raptem się zjawia wymuszany elegant z Batawji, wysoki dygnitarz z centrali; wsiada mu na kark, bo tak chce najwyższa władza i każe mu się zamienić w zwykłego urzędnika, który ma ślezcęć przy biurku nad stosami papierów.

— A więc zaczynamy, kochany komisarzy — powiedział van

Tromp, spoglądając w okno, zalane słońcem i na park z czerwonym kortem tenisowym: — Przede wszystkim, co to za jęgomość ten doktor Chrystjan Boskoop?

Huysmans przysięgał po wielu latach:

— Nigdy w życiu nie miałem głupszej twarzy, jak w chwili, gdy mnie o to zapytał...

I to mówił Henryk Huysmans, który nie „głupiał” tak łatwo.

— Doktor Chrystjan Boskoop jest naszym najlepszym współpracownikiem — odpowiedział krótko: — Godny bezwzględnie największego zaufania. Zna doskonale kraj i stosunki miejscowe, a jako praktykujący lekarz jest w stałej styczności z tubylcami.

Van Tromp zapalił papierosa.

— Godny największego zaufania... — wycedził po chwili.

— Bezwzględnie! — powtórzył Huysmans z przekonaniem, które sprawiało mu tem większą przykrość, że się wydawało oczywistością, nie wymagającą potwierdzenia.

ciąg dalszy nastąpi.

SPRZEDAŻE

Sprzedam 1 09 ha ziemi żytnio-buraczanej budynki maszynowe nadaje się dla handlarza pszczołarza, emeryta...

Sprzedam 8 morgi ziemi dobrej budynki maszynowe, cena przystępna. Kościół, szkoła, stacja kolejowa...

Samochód ciężarowy „Ford” w dobrym stanie sprzedam. Cena 1550 złotych...

Gospodarstwo 6 morgi dobrej ziemi z budynkami sprzedam. Cena według umowy...

Majątek 330 morgi, dom 6 pokoi, cena 45.000 wplaty 18.000 bez inwentarza...

Betoniarnię własną zwirownię, materiały budowlane, dom mieszkalny...

Domek wiejski nadający się dla emerytów, rzemieślników lub handlarzy...

Gospodarstwo około 6 morgi ziemi z budynkami sprzedam. Ziemia dobra nadwiślańska...

Sprzedam gospodarstwo 35 morgi ziemi pszennej z żywym i martwym inwentarzem...

Dom z kanalizacją ogród 2 morgowy w mieście sprzedam okazynie z powodu spłaty...

Gospodarstwo 43 morgi 6 morgi łąk, zabudowania murowane kryte dachówką...

Do sprzedania motocykl „Triumph” po remoncie za 175 zł...

Młyn motorowy nowoczesnie przrządzony w większym powiatowym mieście...

Oselki kosiarskie 100 szt. 10 zł Brusy gospodarskie 80-150 Wyrób własny...

St. Leśniowski

W nawozach pomocniczych cena z przysyską 1,75 zł.

Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu.

Dom sprzedam w rynku, piętro przy składem, stodoła 1 3 morgi roli...

Dom czynszowy dobrze procenujący się w Grudziądzu sprzedam korzystnie...

Gospodarstwo 52 morgi, ziemia i budynki dobre, żywy i martwy inwentarz...

2 Kamienice czynszowe pierwszorzędne w Grudziądzu, 12.000 rocznego czynszu...

Domek z ogrodem w Orłowie-Gdynia tania do sprzedania zgłoszenia do Ziolkowskiego...

Gospodarstwo 16 do 30 morgi kupię blisko miasta a możliwie Grudziądza Torunia lub Poznania...

Kupno rowerów i części rowerowych polecam tanio Jan Sadowy...

Kupię młyn wodny za 13.000 Józef Partyka, w. Kotołajów, woj. stanisławowski...

Kupię lub wydzierżawię młyn wodny Oferty do Gaz. Grudz. pod nr. 1398

Dzierżawy gospodarstwa od 6 - 15 morgi lub ogrodnicta poszukuje Stanisław Kempa...

Poszuk. posady Czeladnik szewski poszukuje pracy w zakładzie lub warsztacie...

Szkółkę drzewek owocowych 1000 sztuk sprzedam okazynie...

Oselki kosiarskie 100 szt. 10 zł Brusy gospodarskie 80-150 Wyrób własny...

St. Leśniowski

W nawozach pomocniczych cena z przysyską 1,75 zł.

Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądzu.

Dom sprzedam w rynku, piętro przy składem, stodoła 1 3 morgi roli...

Dom czynszowy dobrze procenujący się w Grudziądzu sprzedam korzystnie...

Gospodarstwo 52 morgi, ziemia i budynki dobre, żywy i martwy inwentarz...

2 Kamienice czynszowe pierwszorzędne w Grudziądzu, 12.000 rocznego czynszu...

Domek z ogrodem w Orłowie-Gdynia tania do sprzedania zgłoszenia do Ziolkowskiego...

Gospodarstwo 16 do 30 morgi kupię blisko miasta a możliwie Grudziądza Torunia lub Poznania...

Kupno rowerów i części rowerowych polecam tanio Jan Sadowy...

Kupię młyn wodny za 13.000 Józef Partyka, w. Kotołajów, woj. stanisławowski...

Kupię lub wydzierżawię młyn wodny Oferty do Gaz. Grudz. pod nr. 1398

Dzierżawy gospodarstwa od 6 - 15 morgi lub ogrodnicta poszukuje Stanisław Kempa...

Poszuk. posady Czeladnik szewski poszukuje pracy w zakładzie lub warsztacie...

Posady jako polowy na majątek poszukuje kawaler powoj. sku, lat 25, zaświadczenia b. dobre...

Doświadczony młynarz, obeznany z budową i kierowaniem nowoczesnych maszyn...

Podocieczny ohotpocie słusarski szuka praktyki u dobrego mistrza lub w fabryce...

Uczciwy sumienny kawaler kopista dobra opinia poszukuje nosady chętnie jako woźny, stróż, dozorca...

Pracy jakiegokolwiek poszukuje najchętniej jako górnik w kopalni w Polsce lub zagranicą...

Szofer monter od roku 1927 praktyka przyjęcie posadę na linii samochodowej...

Inteligentna dorosła panna poszukuje stażby do dziecka, uczełwa i sumienna...

Zdolny kowal i stolarz inteligentny kawaler poszukuje miłej panny z gotówką...

Kawaler rzemieślnik lat 30 posiadający 2000 zł gotówki poszukuje panny...

Urzędnik państwowy kawaler lat 25 poszukuje ładnej i zgrabnej pani...

Młody poeta przyjmie jakiegokolwiek posadę przy wydawnictwie najchętniej w redakcji...

Kupię młyn wodny za 13.000 Józef Partyka, w. Kotołajów, woj. stanisławowski...

Kupię lub wydzierżawię młyn wodny Oferty do Gaz. Grudz. pod nr. 1398

Dzierżawy gospodarstwa od 6 - 15 morgi lub ogrodnicta poszukuje Stanisław Kempa...

Poszuk. posady Czeladnik szewski poszukuje pracy w zakładzie lub warsztacie...

W jaki sposób dorobiłem się na gospodarstwie rolnym

Bardzo przystępny wykład, jak może gospodarz lub ziemianin w przeciągu jednego roku podwoić czysty dochód z gospodarstwa.

Mełczyzna lat 31, wiejski żonaty, uczciwy, obowiązkowy, bez nałogów...

Pracowity sumienny, 7 kl. gimnazjum zdany, na każde stanowisko, poszukuje pracy...

Mam talent powieściopisarstwa i mam jednak zbyt gdzie swej pracy...

Mistrz stolarski znający roboty niebłowo-budowlane i modelarstwo...

Czeladnik wędliniarski poszukuje pracy od zaraz...

Młodzieniec kawał bez teściowej uczełwa, szuka posady jako stróż, woźny lub t. p.

Młodzieniec z dobrej rodziny przyjmie posadę jako uczeń leśniczego...

Przyjmę posadę w wydawnictwie czasopiśmnia regionalnego (ludowego)...

WOLNE POSADY

Agenci do sprzedaży wiedeńskich kos po wsiach poszukiwani...

Uczeń piekarski może się zgłosić Piekarni Grudziądzkiej...

Gospośa solidna uczełwa, zaprawy pieczenie, chorem drobiu potrzebna od 1. 8. 37 r...

Matrymonialne

Sytuowana niezależna do lat 33 poznam Cel matrymonialny...

Panna lat 29 posiadająca 2000 zł wydzicie za urzędnika lub kawalera...

Starsza religijna panna krawcowa, z gospodarstwa, z brakiem znajomości szuka odpowiedniego towarzysza...

Panna inteligentna, lat 24 1500 zł gotówki, wydzicie za maż za pana na państwową posadę...

Urzędnik państw. lat 38 pozna ładną niezależną pannę lat średnich...

Biedna sympatyczna, pozna panna na stałej posadzie lub na gospodarstwie...

Kawaler lat 27 z gotówką 1000 zł szuka panny posiadającej 1.200 zł...

Inteligentna panna ze wsi, po 30 e z gotówką 2000 zł i wycprawą...

ROZNE

Tereszewo p-ta Szafarnia, woj. Pomorskie, prosz o ofiary na kościół św. Antoniego...

Zakład dla chorych nieuleczalnych, starców i umysłowo chorych...

Obelge rzuconą na p. Gertrudę Osinską z Centr. Wyszk. Kawal. odwołuje i przeproszam F. Fabis

Gospodarstwo 35 morgi korzystnie sprzedam Antoni Majtkowski...

Okazja Betoniarnię, własną zwirownię, zabudowaniami tuż przy Poznaniu...

Radio program z Warszawy CZWARTEK, 12 sierpnia. Warszawa. 6,15 Pieśń i gmnastyka...

PIĄTEK, 13 sierpnia. Warszawa. 6,15 Pieśń i gimnastyka; 6,38 Muzyka z płyt...

AUDYCJE DLA WSI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ nadawane są przez wszystkie radiostacje...

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE nadawane są przez wszystkie radiostacje...

PRZEGLĄD GIEŁDOWY z POZNANIA przez wszystkie radiostacje nadawany...

SKRZYNKI ROLNICZE każda stacja we własnym zakresie nadaje...

Rozpowszechniajcie „GAZETĘ GRUDZIĄDZKĄ”

TABELE do obliczania drewna okrągłego i czworokątnego na setne części metra sześciennego (kub.)

Uwaga Rolnicy Uwaga Książka napisana przez Jerzego Lipowskiego p. t. W jaki sposób dorobiłem się na gospodarstwie rolnym

W jaki sposób dorobiłem się na gospodarstwie rolnym Bardzo przystępny wykład, jak może gospodarz lub ziemianin w przeciągu jednego roku podwoić czysty dochód z gospodarstwa.